

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo finansija
Federalno ministarstvo financija

Objedinjeni tekst PRIJEDLOGA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK koji uključuje:

- **Prijedlog Zakona o porezu na dohodak iz juna 2018. godine**
- **Amandmani Vlade FBiH iz septembra 2019. godine**
- **Amandman I. Kluba zastupnika Naše stranke iz novembra 2020. godine**

Sarajevo, septembar 2021. godine

ZAKON O POREZU NA DOHODAK

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet zakona)

- (1) Ovim zakonom propisuje se način utvrđivanja, plaćanja i prijave poreza na dohodak fizičkih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).
- (2) Pripadnost prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica utvrđuje se prema posebnim propisima.

Član 2.

(Pojmovi)

- (1) U smislu ovog zakona primjenjuje se značenje pojmova koji su definirani u drugim zakonima i propisima u Federaciji i Bosni i Hercegovini, ukoliko u ovom zakonu nije izričito navedeno drugačije značenje.
- (2) U smislu ovog zakona primjenjuju se sljedeći pojmovi:
 - a) pojam „*porezni obveznik*“ znači svako lice koje podliježe plaćanju poreza na dohodak prema ovom zakonu.
 - b) pojam „*lice*“ znači svako fizičko ili pravno lice.
 - c) pojam „*fizičko lice*“ znači građanin ili samostalni poduzetnik.
 - d) pojam „*samostalni poduzetnik*“ označava građanina koji ima registrovanu osnovnu, dopunsku ili dodatnu djelatnost na teritoriji Federacije.
 - e) pojam „*povezano lice*“ znači bilo koje lice koje je povezano sa poreznim obveznikom na način predviđen ovim zakonom.
 - f) pojam „*stalno mjesto poslovanja*“ smatra se mjesto preko kojeg nerezident obavlja poslovanje u cijelosti ili djelimično na teritoriji Federacije.
 - g) pojam „*neograničena porezna obaveza*“ smatra se pravom oporezivanja prihoda koji je ostvaren iz bilo kojeg izvora u Bosni i Hercegovini i/ili inostranstvu.
 - h) pojam „*porezni kredit*“ smatra se iznos za koji se umanjuje obračunati porez na dohodak.
 - i) pojam „*porezni agent*“ znači lice koje vrši obračun, obustavu i uplatu poreza na dohodak u ime poreznog obveznika.
 - j) pojam „*penzije*“ znači svako davanje licima na ime prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja iz prošlog radnog odnosa.
 - k) pojam „*plaće ili naknade*“ uključuje doprinose iz osnovice, porez na dohodak i iznos isplate.
- (3) Na način korišten u ovom zakonu, jednina uključuje množinu, a množina uključuje jedninu, osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije. Lična zamjenica "on" na isti način uključuje ličnu zamjenicu "ona", a "njega" uključuje "nju", osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije.

II. POREZNI OBVEZNIK

Član 3.

(Obveznik poreza na dohodak)

- (1) Fizičko lice koje ima stalno prebivalište ili boravište u Federaciji, podliježe neograničenoj poreznoj obavezi poreza na dohodak.
- (2) Ograničenoj poreznoj obavezi podliježu:

- a) fizička lica koja imaju prebivalište na području Republike Srpske i/ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Brčko Distrikt), a koja ostvaruju dohodak na teritoriji Federacije;
 - b) nerezidenti Federacije za ostvareni dohodak na teritoriji Federacije.
- (3) Na zahtjev fizičkih lica koja se smatraju neograničeno porezno odgovorna, a koja još uvijek imaju prebivalište u Federaciji, ali ne i boravište, porezna obaveza se ograničava na dohodak ostvaren na teritoriji Federacije, ukoliko svoj boravak van teritorije Federacije mogu dokazati dokumentom nadležnog organa za taj boravak.
- (4) Na lica iz st. (1), (2) i (3) ovog člana primjenjuju se odredbe člana 14. ovog zakona.
- (5) Ukoliko više fizičkih lica zajednički ostvaruje dohodak, porezni obveznik je svako fizičko lice za udio dohotka koji ostvari u ukupnom dohotku.
- (6) Porezni obveznik je i nasljednik za sve porezne obaveze koje proizlaze iz dohotka što ga je ostavilac ostvario do svoje smrti, i to samo do visine vrijednosti naslijeđene imovine. Nasljednik je istovremeno i porezni obveznik za dohodak koji mu pritiče iz naslijeđenih izvora dohotka.
- (7) Izuzetno od stava (2) tačka a) ovog člana, ne smatraju se obveznicima poreza na dohodak fizička lica koja imaju prebivalište na području Republike Srpske i/ili Brčko Distrikta, a koji ostvaruju dohodak u državnim institucijama Bosne i Hercegovine koji se nalaze na teritoriji Federacije za dohodak ostvaren u tim institucijama.

Član 4.

(Rezidenti i nerezidenti)

- (1) Rezidentom Federacije, u smislu ovog zakona, smatra se fizičko lice koje:
- a) ima prebivalište ili boravište na teritoriji Federacije ili centar poslovnih i životnih interesa, i/ili
 - b) na teritoriji Federacije, neprekidno ili sa prekidima, boravi 183 ili više dana u bilo kojem dvanaestomjesečnom periodu.
- (2) Nerezidentom, u smislu ovog zakona, smatra se fizičko lice, državljanin druge države koje na teritoriji Federacije nema prebivalište i stalno boravište, a boravi manje od 183 dana, neprekidno ili sa prekidima, u bilo kojem dvanaestomjesečnom periodu.

Član 5.

(Lica koja ne podliježu oporezivanju)

- (1) Fizička lica koja ne podliježu oporezivanju, uz uslov da nisu državljani Bosne i Hercegovine, a imaju prebivalište ili boravište na teritoriji Federacije, su:
- a) šefovi, osoblje i zaposleni stranih diplomatskih misija, te članovi njihovih domaćinstava;
 - b) šefovi stranih konzulata, konzularni funkcioneri ovlašteni da obavljaju konzularne funkcije, počasni konzuli stranih država, te članovi njihovih domaćinstava;
 - c) funkcioneri i stručnjaci za realizaciju programa iz okvira Organizacija ujedinjenih naroda i njenih specijaliziranih agencija;
 - d) šefovi, osoblje i zaposleni u Uredu visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu (Office of the High Representative – OHR) i članovi njihovih domaćinstava,
 - e) fizička lica koja rade kao posluga u stranim diplomatskim i konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama.
- (2) Izuzetno, ukoliko fizička lica iz stava (1) ovog člana ostvaruju dohodak sa teritorije Federacije, osim dohotka koji ostvare od svoje države ili međunarodne organizacije, obveznici su poreza na dohodak, za taj dohodak.
- (3) Fizička lica - rezidenti državljani Bosne i Hercegovine/Federacije za ostvareni dohodak od nesamostalnog rada po osnovu radnog odnosa sa Uredom visokog predstavnika za Bosnu i

Hercegovinu (Office of the High Representative - OHR), Organizacije ujedinjenih naroda i njenih specijaliziranih agencija, ne podliježu oporezivanju.

III. OSNOVICA POREZA NA DOHODAK

Član 6.

(Utvrđivanje dohotka)

- (1) Dohodak je razlika između oporezivih prihoda ostvarenih u poreznom periodu i odbitnih rashoda nastalih u istom poreznom periodu.
- (2) Prihodi i rashodi utvrđuju se primjenom principa blagajne.
- (3) Prihodi se pripisuju onom licu koje ih je ostvarilo. U slučaju prestanka porezne obaveze prihodi se pripisuju onom licu (pravnom slijedniku) kojem se na osnovu njihovog prijenosa povećava ekonomska snaga.
- (4) Rashodi se pripisuju onom licu kojem se pripisuju i prihodi iz stava (3) ovog člana.
- (5) Prihodi i rashodi koji su nastali u ime i za račun drugog (prolazne stavke) ne smatraju se ni prihodom, ni rashodom i ne utječu na visinu dohotka.
- (6) Odbitnim rashodima se ne smatraju ni oni rashodi, koji se ne mogu jasno odvojiti od rashoda, niti rashodi uzrokovani ličnim potrebama poreznog obveznika, ili nisu nastali s namjerom sticanja oporezivih prihoda, kao što su: rashodi na ime ličnih poreza, novčanih kazni i prekršaja, troškova sudskih ili upravnih postupaka u ličnim predmetima i zatezних kamata na zakašnjela plaćanja rashoda.

Član 7.

(Prihodi koji su predmet oporezivanja)

- (1) Prihodi koji podliježu obavezi obračuna i plaćanja poreza na dohodak su:
 - a) prihodi od nesamostalnog rada,
 - b) prihodi od samostalnog rada,
 - c) prihodi od imovine i imovinskih prava,
 - d) prihodi od ulaganja kapitala,
 - e) prihodi od nagradnih igara i igara na sreću,
 - f) ostali prihodi u skladu sa članom 42. ovog zakona.
- (2) Prihodima, u smislu stava (1) ovog člana, smatraju se sva primanja bilo da su ostvarena u novcu, stvarima, pravima, uslugama ili na drugi način, izražena po tržišnoj vrijednosti stvari, prava ili protuusluga na dan sticanja raspolaganja.
- (3) Tržišna vrijednost, u smislu stava (2) ovog člana, predstavlja iznos koji bi se ostvario između nepovezanih lica u isto vrijeme za ista ili slična prava, stvari, usluge pod uslovima nepristrane konkurencije.

Član 8.

(Izuzeti prihodi)

- (1) Prihodi koji se, u smislu ovog zakona, ne uključuju u osnovicu poreza na dohodak, a koji se isplaćuju iz budžeta svih nivoa vlasti ili vanbudžetskih fondova su:
 - a) naknada za vrijeme nezaposlenosti i spriječenosti za rad;
 - b) penzija rezidenta, bilo da je stečena u inostranstvu ili u Bosni i Hercegovini;
 - c) primanja ostvarena na osnovu posebnih propisa o pravima branilaca i članova njihovih porodica, ratnih vojnih invalida, civilnih invalida, civilnih žrtava rata i druga socijalna davanja;

- d) dječiji dodatak i novčana sredstava za opremu novorođenčeta;
- e) naknada za rad hranitelja i naknada za izdržavanje korisnika u hraniteljskoj porodici;
- f) naknade osuđenim licima za vrijeme odsluženja kazne u odgojno-popravnim, odnosno kazneno-popravnim ustanovama;
- g) prihodi na osnovu nagrada članovima Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine i nagrada za tehničko – tehnološke inovacije i društveno – humanistička postignuća;
- h) prihodi na osnovu nagrade učenicima i studentima osvojene na takmičenjima u okviru obrazovnog sistema i organiziranim školskim i visokoškolskim takmičenjima;
- i) prihodi na osnovu nagrade za izuzetna dostignuća u oblasti obrazovanja, kulture, nauke, sporta i drugih povoda obilježavanja značajnih datuma;
- j) osvojene, odnosno dobijene nagrade u novcu, stvarima i/ili pravima za pokazano znanje u kvizovima i drugim sličnim takmičenjima;
- k) mjesečni prihodi u iznosu do 300,00 KM na osnovu stipendija učenika i studenata na redovnom školovanju, uključujući i sportske stipendije;
- l) godišnji prihodi po osnovu jednokratnih novčanih potpora dodijeljenih kandidatima izabranim putem javnih poziva ili konkursa koji dodjeljuje potpore za sticanje naučnog stepena magistra nauka, odnosno doktora nauka, te postdoktorantima u svrhu izmirenja obaveza prema visokoškolskim ustanovama i troškova koji proističu iz obavljanja naučno-istraživačkog rada u iznosu do tri prosječne plaće u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima nadležnih organa za statistiku;
- m) pomoći zbog uništenja ili oštećenja imovine uslijed elementarnih nepogoda ili drugih vanrednih događaja;
- n) premije, subvencije i druga sredstava koja se u svrhu poticanja razvoja poljoprivrede, plaćaju, odnosno isplaćuju iz budžeta Federacije, kantona i jedinica lokalnih samouprava na poseban namjenski račun nosiocu porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koji je upisan u registar poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa propisima koji uređuju tu oblast.

(2) Prihodi koji se ne uključuju u osnovicu poreza na dohodak su:

- a) primanja odnosno donacije koje građani ostvaruju po osnovu darovanja pravnih i fizičkih lica za zdravstvene potrebe (operativne zahvate, liječenja, nabavka lijekova i ortopedskih pomagala), a koja nisu plaćena osnovnim ili dopunskim zdravstvenim osiguranjem;
- b) godišnji prihodi na osnovu naknada za tjelesna oštećenja, umanjenu radnu sposobnost, naknada za pretrpljenu neimovinsku štetu i naknada šteta zaposlenicima po osnovu posljedica nesreće na radu u iznosu do pet prosječnih plaća u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima nadležnih organa za statistiku;
- c) prihodi po osnovu nasljedstva i poklona ukoliko su na njih plaćeni porezi ili su oslobođeni od poreza po propisima kantona;
- d) godišnji prihodi u iznosu do 3.600,00 KM na ime stipendija i/ili školarine (upisnine) učenika i studenata na redovnom školovanju, uključujući i sportske stipendije;
- e) mjesečne naknade u iznosu do 150,00 KM na ime troškova prakse i obrazovanja učenika i studenata na redovnom školovanju;
- f) naknade troškova volontiranja u mjesečnom iznosu do 100,00 KM koju ostvaruje volonter, u skladu sa zakonom koji uređuje tu oblast;
- g) naknade u slučaju smrti zaposlenog, člana njegove porodice ili penzionisanog radnika, pomoći u slučaju teške invalidnosti, bolesti zaposlenog u visini do tri prosječne plaće u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima nadležnih organa za statistiku;

- h) pomoći zbog uništenja ili oštećenja imovine uslijed elementarnih nepogoda ili drugih vanrednih događaja u visini stvarnih troškova;
- i) naknade štete zbog posljedica nesreće prema odluci suda ili nagodbi u toku sudskog/vansudskog postupka u visini do pet prosječnih plaća u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima nadležnih organa za statistiku;
- j) prihodi od prodaje imovine koja je korištena u lične svrhe, osim prihoda koji se ovim zakonom oporezuju;
- k) osvojene, odnosno dobijene nagrade u novcu, stvarima i/ili pravima za pokazano znanje u kvizovima i drugim sličnim takmičenjima;
- l) otpremnina koja se daje zaposlenom u visini do tri prosječne plaće u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima nadležnih organa za statistiku prilikom odlaska u penziju;
- m) prihodi na osnovu kamate u bankama, štedionicama i štedno-kreditnim zadrugama, bankovnim tekućim računima (žiroračun, devizni računi i dr.) i kamate na državne obveznice, osim prihoda iz člana 39. stav (2) ovog zakona;
- n) prihodi po osnovu naknada za osiguranje života, stvari, imovine i odgovornosti, koje isplaćuju društva za osiguranje i reosiguranje koja imaju sjedište na teritoriji Federacije;
- o) prihodi po osnovu isplaćenih naknada životnog osiguranja koji imaju karakter štednje, kao i isplaćene prihode po osnovu dobrovoljnog penzijskog osiguranja, koje isplaćuju društva za osiguranje i reosiguranje koja imaju sjedište na teritoriji Federacije, osim prihoda iz člana 39. stav (1) tačka d) ovog zakona;
- p) prihodi iz člana 17. stav (5) ovoga zakona, koje isplaćuje/daje porezni agent;
- r) godišnji prihodi fizičkih lica koje ostvaruju u neprofitnim pravnim licima za dobrovoljno učešće u akcijama koje su u općem javnom interesu u iznosu do 500,00 KM;
- s) godišnje naknade na ime socijalne pomoći koja se isplaćuju iz sredstava članarine članovima radničkih sindikata ili udruženja penzionera u visini do jedne prosječne plaće u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima nadležnih organa za statistiku;
- t) naknade koje se kao bespovratna sredstva isplaćuju iz fondova i programa Evropske unije putem akreditiranih tijela za provedbu aktivnosti u okviru programa i fondova Evropske unije;
- u) dobiti ostvareni učešćem u nagradnim igrama koje organizuju pravna lica u propagandne svrhe, a koji se isključivo odnose na proizvod ili paket proizvoda iz vlastitog proizvodnog asortimana, ukoliko tržišna vrijednost takvog dobitka ne prelazi iznos 100,00 KM.
- v) **prihodi na ime pomoći koju fizička lica primaju od lica iz člana 15. stav (1) tačka a) ovog zakona**¹.

Član 9.

(Odbitni rashodi)

Rashodima koji umanjuju prihode iz člana 7. ovog zakona smatraju se:

- a) uplaćeni obavezni doprinosi za:
 - 1) penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljem tekstu: PIO/MIO),
 - 2) zdravstveno osiguranje,
 - 3) osiguranje od nezaposlenosti.
- b) rashodi na ime ličnog odbitka iz člana 48. ovog zakona

¹ Amandman I. Vlade FBiH iz septembra 2019. godine

U članu 8. stav (2) dodaje se nova tačka v) koja glasi: „v) prihodi na ime pomoći koju fizička lica primaju od lica iz člana 15. stav (1) tačka a) ovog zakona”

- c) rashodi koji se mogu povezati sa ostvarenjem prihoda na način propisan članom 6. ovog zakona,
- d) rashodi u procentualnom iznosu ostvarenog prihoda u visini propisanoj ovim zakonom.

Član 10.

(Osnovica poreza na dohodak)

- (1) Osnovicu poreza na dohodak rezidenta predstavlja razlika između ukupnih oporezivih prihoda iz člana 7. ovog zakona stečenih u jednom poreznom periodu, osim prihoda iz člana 8. ovog zakona i odbitnih rashoda iz člana 9. ovog zakona.
- (2) Osnovicu poreza na dohodak nerezidenta predstavlja razlika između ukupnih oporezivih prihoda iz člana 7. ovog zakona stečenih u jednom poreznom periodu i rashoda iz člana 9. tač. c) i d) ovog zakona.
- (3) Izuzetno od stava (1) ovog člana, osnovica poreza na dohodak od samostalnog rada umanjuje se za porezni gubitak iz prethodnog perioda na način propisan ovim zakonom.

Član 11.

(Način oporezivanja)

Porez na dohodak plaća se:

- a) po odbitku od svakog pojedinačnog dohotka,
- b) na osnovu rješenja Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Porezna uprava),
- c) samooporezivanjem.

Član 12².

(Stope poreza na dohodak)

Porez na dohodak plaća se po stopi od:

- a) **10%**
- b) **13%**

Član 13.

(Porezni period)

- (1) Porez na dohodak utvrđuje se i plaća za kalendarsku godinu (u daljem tekstu: porezni period).
- (2) Porezni period može biti kraći od kalendarske godine u slučaju ako:
 - a) rezident u toku kalendarske godine postane nerezident ili obrnuto,
 - b) prema odredbama ovog zakona, rezidentu postaje ili prestaje svojstvo poreznog obveznika.
- (3) U slučajevima iz stava (2) ovog člana, prava iz ovog zakona računaju se u korist poreznog obveznika na pune mjesece.

² Amandman II. Vlade FBiH iz septembra 2019. godine

Član 12. mijenja se i glasi:

Član 12. (Stope poreza na dohodak)

Porez na dohodak plaća se po stopi od:

a) 10%

b) 13%".

Član 14.

(Eliminiranje dvostrukog oporezivanja)

- (1) Rezidentu Federacije koji ostvari dohodak u drugoj državi, na koji je plaćen porez u toj državi, odobrava se porezni kredit na način propisano ovim zakonom.
- (2) Odredbe Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (u daljem tekstu: Ugovor) koje država Bosna i Hercegovina ima potpisane sa drugim državama, imaju prioritet u odnosu na odredbe ovog zakona.
- (3) Ukoliko porezni obveznik rezident Federacije, u skladu sa Ugovorom po osnovu prihoda ostvarenog van teritorije Bosne i Hercegovine ili van teritorije Bosne i Hercegovine u toku poreznog perioda akontacije poreza na dohodak plaća u inostranstvu iz tog prihoda, nije obavezan plaćati akontacije poreza na dohodak u Federaciji, o čemu je obavezan obavijestiti Poreznu upravu, ali je u tom slučaju obavezan podnijeti Godišnju prijavu poreza na dohodak prema članu 61. ovog zakona, osim ako Bosna i Hercegovina u skladu sa Ugovorom izuzima taj dohodak od oporezivanja. Isto se primjenjuje i za prihode rezidenata upućenih na rad van Bosne i Hercegovine po nalogu inostranog poslodavca.
- (4) Rezidentu Federacije koji ostvari dohodak kod pravnog lica sa sjedištem u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu, ili nerezidentnom pravnom licu, a koji je oporeziv prema odredbama ovog zakona i na koji je plaćen porez u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu ili inostranstvu, odobrava se porezni kredit u visini plaćenog poreza na dohodak koji bi se inače platio za taj iznos prihoda iskazan u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (5) Potvrdu o rezidentnosti u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, na zahtjev poreznog obveznika – rezidenta Federacije, izdaje nadležna organizaciona jedinica Porezne uprave u kojoj je evidentiran kao porezni obveznik.
- (6) Oblik, sadržaj i postupak izdavanja potvrde o rezidentnosti propisuje federalni ministar finansija.

Član 15.

(Povezana lica)

- (1) Povezanim licima, u smislu ovog zakona, smatraju se sljedeća lica:
 - a) bračni i vanbračni drug, potomci bračnog i vanbračnog druga, braća i sestre i njihovi potomci, djedovi i bake i njihovi potomci kao i braća i sestre i roditelji bračnog ili vanbračnog druga;
 - b) pravno lice i svako fizičko lice koje posjeduje neposredno ili posredno 25 ili više procenata vrijednosti ili broja dionica ili glasačkih prava u tom pravnom licu;
 - c) dva ili više pravnih lica ukoliko jedno fizičko lice ili treće lice posjeduje direktno ili indirektno 25 ili više procenata vrijednosti ili broja dionica ili glasačkih prava u svakom pravnom licu.
- (2) Povezanim licima smatraju se i bilo koja dva lica ukoliko jedno lice djeluje ili će vjerovatno djelovati u skladu sa smjernicama, zahtjevima, prijedlozima ili željama drugog lica ili ukoliko oba djeluju ili će vjerovatno djelovati u skladu sa smjernicama, zahtjevima, prijedlozima ili željama trećeg lica, bez obzira na to da li su te smjernice, zahtjevi, prijedlozi ili želje saopćeni.

Član 16.

(Transferne cijene)

- (1) Transfernom cijenom smatra se cijena koja je nastala između povezanih lica iz člana 15. ovog zakona, a koja se uslijed smjernica, zahtjeva, prijedloga ili želja povezanog lica, obavlja po uslovima koji ne postoje između nepovezanih lica, ili koja je različita od tržišne cijene.
- (2) Porezni obveznik koji ima jednu ili više transakcija iz stava (1) ovog člana između povezanih lica, dužan je transakcije iskazati po principu „van dohvata ruke“, na način da se transakcije sa povezanim licima ne razlikuju od uslova koji bi postojali između nepovezanih lica u uporedivim transakcijama obavljenim pod uporedivim okolnostima.

- (3) Transakcija između nepovezanih lica je uporediva sa transakcijom između povezanih lica kada ne postoje razlike između transakcija koje bi mogle da materijalno utječu na finansijski efekt koji se ispituje metodom transferne cijene.
- (4) Metode transferne cijene su:
 - a) metoda uporedne cijene i/ili
 - b) metoda cijene koštanja uvećana za uobičajenu zaradu.
- (5) Ukoliko uslovi transakcije sa povezanim licem nisu u skladu sa principom „van dohvata ruke“, Porezna uprava će povećati dohodak poreznog obveznika, tako što će ili povećati oporezivi prihod ili smanjiti priznate rashode da bi se ostvarila usklađenost sa principom „van dohvata ruke“.

IV. OPOREZIVANJE POJEDINIH VRSTA PRIHODA

Odjeljak A. Dohodak od nesamostalnog rada

Član 17.

(Prihodi od nesamostalnog rada)

- (1) Prihodom od nesamostalnog rada smatraju se svi prihodi koje poslodavac daje zaposleniku po osnovu radnog odnosa, prema propisima koji uređuju radni odnos i koristi koje zaposlenik ostvari kod poslodavca, i to:
 - a) plaću koju poslodavac daje zaposleniku u vezi sa sadašnjim radom (uključujući noćni, prekovremeni i rad na dan sedmičnog odmora ili rad u dane praznika), budućim naknadama plaće po osnovu sadašnjeg i prijašnjeg radnog odnosa,
 - b) naknade plaće iz člana 81. Zakona o radu FBiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/16 i 89/18³),
 - c) naknade na ime toplog obroka koje se isplaćuju, regresa za godišnji odmor i ostalih naknada koje poslodavac daje zaposleniku, u skladu sa odredbama kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora,
 - d) prihodi po osnovi koristi, premija, pomoći, bonusa i nagrada koje poslodavac isplaćuje ili daje zaposleniku u skladu sa kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom,
 - e) zaostale plaće odnosno razlike plaća koje se odnose na protekle porezne periode, a koje se zaposleniku ili bivšem zaposleniku isplaćuju u tekućem poreznom periodu na osnovu sudske presude, osim iznosa zatezних kamata koje se u ovom slučaju ne smatraju oporezivim prihodom od nesamostalnog rada,
 - f) svi drugi prihodi koje poslodavac isplaćuje ili daje zaposleniku za obavljene rad po njegovim uputama, na osnovu i u vezi sa nesamostalnim radom, bez obzira na oblik i način isplate ili osnov za isplatu, osim ako je ovim zakonom drukčije uređeno.
- (2) Posebno, prihodom ili koristi od nesamostalnog rada koje poslodavac daje direktno ili indirektno licu sa ili bez zasnivanja radnog odnosa smatra se i:
 - a) menadžerska naknada (plaća) ili korist koja se isplaćuje/daje licima bez zasnivanja radnog odnosa za obavljanje poslovođne funkcije,
 - b) naknada (plaća) ili korist lica upućenih na rad na teritoriji Federacije po nalogu inostranog poslodavca u rezidentna privredna društva za rad u tim društvima,
 - c) naknada (plaća) ili korist lica upućenih na rad van teritorije Federacije po nalogu poslodavca u nerezidentna privredna društva za rad u tim društvima,

³ Amandman III. Vlade FBiH iz septembra 2019. godine

U članu 17. stav (1) tačka b) iza riječi: „26/16“ dodaju se riječi: „i 89/18“

- d) naknada (plaća) ili korist članova predstavničkih i izvršnih tijela državne, entitetske i kantonalne vlasti i jedinica lokalne samouprave koji im se isplaćuju za rad u tim tijelima i jedinicama,
 - e) naknada (plaća) ili korist lica nastavnog, profesorskog, istraživačkog osoblja na univerzitetima, fakultetima i visokoškolskim ustanovama koji im se isplaćuju za rad u tim ustanovama,
 - f) naknada (plaća) ili korist licima koji se isplaćuju na ime poslova za obavljene rad po uputama poslodavca koji utvrđuje mjesto, uslove i način obavljanja rada, bez obzira na oblik i način isplate ili osnov za isplatu, osim ako je ovim zakonom drukčije uređeno.
- (3) Oporezivim prihodom od nesamostalnog rada smatraju se i vrijednosni papiri/ili udjeli koje zaposlenik dobije od poslodavca ili od s poslodavcem povezanog lica u momentu sticanja prava raspolaganja tim vrijednosnim papirima i/ili udjelima. Vrijednosni papir u smislu ovog zakona smatra se i polica osiguranja.
- (4) Koristi, u smislu ovog člana, smatraju se:
- a) korištenje službenog vozila i drugih sredstava u privatne svrhe na način propisan Pravilnikom o primjeni zakona o porezu na dohodak;
 - b) smještaj, hrana i druga sredstva i usluge na način propisan Pravilnikom o primjeni zakona o porezu na dohodak;
 - c) prodaja odnosno kupovina imovine poreznog agenta po cijeni koja je niža od tržišne cijene;
 - d) kamate za odobrenu beskamatnu pozajmicu ili pozajmice sa kamatnom stopom koja je niža od tržišne kamatne stope;
 - e) izmirivanje ličnih troškova;
 - f) izmirivanje ili oprost dužničke obaveze;
 - g) premije osiguranja koje plaća poslodavac ili sa poslodavcem povezano lice, a gdje je korisnik police osiguranja zaposlenik na način propisan ovim zakonom.
- (5) Izuzeti prihodi iz člana 8. stava (2) ovog zakona koji ne ulaze u dohodak od nesamostalnog rada i koji ne podliježu oporezivanju su:
- a) posebna radna odjeća obilježena nazivom ili znakom poslodavca ili isplatioca prihoda odnosno plaće,
 - b) posebni ljekarski pregledi po osnovu posebnih propisa, uključujući i sistematske preglede za sve zaposlene,
 - c) troškovi kolektivnog osiguranja zaposlenih,
 - d) razni oblici stručnog usavršavanja koja su u vezi s djelatnošću poslodavca i isplatioca prihoda,
 - e) članarine po osnovi članstva u strukovnim komorama koje je, prema posebnim propisima, obavezan poslodavac plaćati za zaposlenike pri obavljanju određenih poslova za poslodavca i/ili isplatioca prihoda odnosno plaće,
 - f) naknada za službeno putovanje i rad na terenu, i to: dnevnice do visine određene posebnim propisom, troškovi smještaja, prijevoza i ostalih naknada zaposlenim u visini propisanoj Pravilnikom o primjeni zakona o porezu na dohodak,⁴
 - g) uplate za dobrovoljni penzijski fond prema propisu koji uređuje dobrovoljne penzijske fondove u Federaciji, od strane poslodavca u ime zaposlenika, u visini mjesečne uplate do 80,00KM⁵,

⁴ Amandman III. Vlade FBiH iz septembra 2019. godine

⁵ Amandman III. Vlade FBiH iz septembra 2019. godine

U stavu (5) tačka g) se briše.

U dosadašnjoj tački h) koja postaje nova tačka g) riječi: „70,00 KM” se zamjenjuju riječima: „80,00 KM”

Tačka i) se briše.

Član 18.

(Osnovica poreza na dohodak od nesamostalnog rada)

- (1) Osnovica poreza na dohodak od nesamostalnog rada predstavlja razliku između prihoda iz člana 17. ovog zakona i rashoda iz člana 9. tač. a) i b) ovog zakona koji su nastali u poreznom periodu.
- (2) Izuzetno od člana 7. stav (2) ovog zakona, vrijednost prihoda iz člana 17. stav (3) ovog zakona predstavlja nominalna vrijednost ili tržišna vrijednost vrijednosnog papira i/ili udjela, ovisno što je manje.
- (3) Ukoliko je tržišna vrijednost vrijednosnog papira i/ili udjela izražena u stranoj valuti, osnovicu poreza na dohodak predstavlja njena protuvrijednost po zvaničnom srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan sticanja prava raspolaganja nad tim vrijednosnim papirom i/ili udjelom.
- (4) Ako prihod iz člana 17. ovog zakona, nije prijavljen ili nije prijavljen u stvarnom iznosu, dohodak će utvrditi Porezna uprava prema pravu zaposlenika koje mu pripada prema propisima koji uređuju radni odnos, na način propisan Pravilnikom o primjeni zakona o porezu na dohodak.

Odjeljak B. Dohodak od samostalnog rada

Član 19.

(Prihodi od samostalnog rada)

- (1) Prihodima od samostalnog rada smatraju se svi prihodi koje fizičko lice ostvari samostalnim obavljanjem djelatnosti kojom se bavi kao osnovnim, dopunskim ili dodatnim zanimanjem s ciljem ostvarenja dohotka.
- (2) Prihodi od samostalnog rada uključuju:
 - a) prihode ostvarene obavljanjem obrtničke i djelatnosti srodnih obrtu u skladu sa propisima koji uređuju obrt i srodnu djelatnost;
 - b) prihode ostvarene obavljanjem trgovačke, turističke i ugostiteljske djelatnosti u skladu sa propisima koji uređuju unutrašnju trgovinu, turizam i ugostiteljsku djelatnost;
 - c) prihode ostvarene obavljanjem djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribolova u skladu sa propisima koji uređuju te oblasti;
 - d) ostale prihode ostvarene obavljanjem samostalne djelatnosti u skladu sa posebnim propisima.
- (3) Prihodom od samostalnog rada smatra se i prihod ostvaren trajnim ili sezonskim iskorištavanjem zemljišta u nepoljoprivredne svrhe (vađenje pijeska, šljunka i kamenja, proizvodnja kreča, cigle, uglja i sl.) i drugim sličnim djelatnostima, nezavisno od toga da li su registrovani kod nadležnog organa.
- (4) Oporezivi prihodi iz stava (2) ovog člana smatraju se i prihodi ostvareni samostalnim radom fizičkih lica koja nisu registrovana kod nadležnog organa, ukoliko ispunjavaju sve uslove da bi se trebali registrovati.
- (5) Prihod od djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribolova obuhvaća ostvarene prihode nastale korištenjem prirodnih bogatstava zemlje, i prodaju odnosno zamjenu od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju. Djelatnost poljoprivrede uključuje biljnu i stočarsku proizvodnju i sa njima povezane uslužne djelatnosti u skladu sa standardnom klasifikacijom djelatnosti u Bosni i Hercegovini te očuvanje zemljišta u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju.
- (6) Ostalim prihodima iz stava (2) tačka d) ovog člana smatraju se prihodi ostvareni obavljanjem profesionalnih zanimanja zdravstvenih radnika, advokata, notara, veterinara i drugih zanimanja koja se obavljaju u cilju sticanja dohotka, a za čije je djelovanje potrebna saglasnost ili odobrenje nadležnog organa.